

O

Leylina cela merala tri krát dva metre a vyzerala ako dejisko zo zlého filmu noir. Tvrdá posteľ z dosák a maličké zamrežované okno. Vzduch bol vydýchaný a dni sa nehanebne vliekli. Leyla väčšinu času ležala na bruchu, ruky spútané za chrbtom. Jej telo sa putám priecilo. Viac než týždeň sa neprchovala. Na šatách jej zaschýnali vrstvy krvi a potu.

Zatkli ju za účasť na ilegálnych automobilových pretekoch v centre Baku. Oficiálna obžaloba by mohla znieť rowdytum*, no obžalobu nikto nevzniesol. Preteky patrili k záľubám zlatej azerbajdžanskej mládeže a predstavovali poslednú možnosť vzbury. Bohaté ratolesti si z vreckového kupovali staré sovietske autá, na ktoré ľudia kedysi čakali desiatky rokov. Preteky sa konali v noci a výhradne v rušných štvrtiach, o život často prichádzali chodci, čo pretekom pridávalo čaro. Nikto nevedel, kto ich vymyslel. Zatknutí neprezradili ani slovo – a dozorcovia sa vôbec nepýtali.

Prezidentská rodina považovala preteky za odsúdeniahodné a patrili k málu prečinov, ktoré sa nedali regulovať peniazmi. Mladých šoférov – ešte nikdy nezatkli nikoho, kto by mal viac než dvadsaťšesť rokov – spravidla zadržali

* Rowdytum alebo rowdys je označenie pre vandalov a chuligánov, ktorí sa na verejnosti správajú bezohľadne a grobiansky (pozn. prekl.).

na stanici a niekoľko úradníkov ich na striedačku mlátilo. Pre tento stupeň zemepisnej šírky to bol celkom bežný, dokonca aj neškodný postup.

Leylu trikrát za deň vyzdvihol mladý študent policajnej školy a odviezol ju do vyšetrovne. Bol to ten istý chlapec, ktorý jej prinášal vodu a jedlo – štúpily so smutným večne porazeneckým pohľadom. Vyšetrovňa bola priestranná a až na úzky stôl a dve stoličky prázdna. Leyle pevne zviazal ruky a členky. Počas toho, ako jej dával putá, vošiel do miestnosti druhý študent: operovaný zajačí pysk, dva zlaté zuby, inak symetrické črty s jemne klenutým obočím, ktoré sa nehodilo k spodnej časti tváre. Spoznala by ho znovu, kdekoľvek a kedykoľvek. Jeho pravá ruka sa pomaly posúvala po Leylinom stehne, zastala pri ohanbí, našla si cestu do nohavičiek. S pokojom a presnosťou jej ubližoval – a prestal, len aby si utrel plúvanec, ktorý mu Leyla hlboko z hrdla flusla do tváre. Zrejme sa mu páčila jej nezlomná hrdosť. Keď bol hotový, udrel ju ešte niekoľkokrát do tváre takou silou, až stratila vedomie. Keď sa prebrala, cítila v ústach krv a jeho ruku na svojich prsiach.

Učiteľka baletu ju už dávno naučila tri základné druhy bolesti: konštruktívnu, deštruktívnu a chronickú. Ľudské telo nebolo stvorené pre balet – aby ho dokázalo tancovať, muselo sa samo premôcť. Leyla bola zvyknutá tancovať s bolesťou, najčastejšie to boli odreniny a z preťaženia vyplývajúce zápaly, bolesti driekových stavcov a kĺbov. Ak telo vládalo tancovať, bolesť bola vedľajšia. No keď Leyla nemohla pre zranenie vystupovať, plakala. Sama a v posteli, ako to robieva väčšina ľudí.

Približne polhodinu sa nedialo nič. Potom do miestnosti ťažkopádne vošiel územčistý muž so šálkou čaju. Mal drob-

né ostré zuby natlačené v ústach, mäsité popukané pery a v kontraste k nim primalé oči. Počas výsluchu si za zažltnuté zuby zastrčil kúsok cukru a sárkal cezeň čaj. Leyla neodpovedala a svojej šálky sa ani nedotkla. Nepokúšala sa vykrúcať, neprosila o prepáčenie, len pohľadom uprene sledovala jednofarebnú stenu priamo nad cestičkou policajtových vlasov. Leyla túžila po svojej špinavej cele.

Tam, kde vonkoncom nebol možný pohyb, si Leylino telo spomenulo na celé balety a na príval endorfínov počas vydareného vystúpenia. *Labutie jazero* bolo prvým baletom, ktorý Leyla videla v Bolšom. S otcom a mamou. Najradšej by tancovala rolu princa, ktorý pociťoval nesmiernu túžbu po zvláštnom stvorení, nenaprogramovanú lásku. Videla sa pred namaľovanými lesmi v jemnom fialkastom svetle. Agónia labute ju oslobodila od jej vlastnej, opájala sa tancom, formou, pas de deux, dokonca pančuškami a baletnou sukňou. Postavila sa na špičky. Pohyby boli rýchlejšie, čistejšie a ona dokonalá. Znovu bola tanečnicou, partner ju zodvihol do výšky. V treťom akte labuť urobila tridsaťdva obávaných fouetté – piruet na jednej nohe. *Labutie jazero* videla viackrát s Altayom, lebo rád beztrestne pozoroval svalnaté mužské telá v tme divadla. Raz večer v Marijnského divadle – to už boli zasnúbení – sa Altay začal uprostred predstavenia chichotať, na čo sa okolosediaci začali pobúrene obzerať po narušiteľovi. „Leyla, veď jazero, labute, to je predsa tá najrýdzejšia cruising area,“ povedal Altay. Leyla vybuchla smiechom a z predstavenia museli odísť. V to ráno vo väzení Leyla krvácala a nebola si istá, či je to dobre alebo zle.

Počas nasledujúceho výsluchu sa s ňou chcel policajný úradník rozprávať o jej otcovi, ktorý si údajne robil obrov-

ské starosti. Okrem toho sa spýtal, či ju Leylin manžel ešte vôbec chce za ženu, keď takto pošpinila česť celej ich rodiny. Sipel a sklonil sa tak blízko k Leylinej tvári, že mohla cítiť jeho kyslastý dych. Leyla zvrieskla, že má jej otca a predovšetkým manžela nechať na pokoji. Nato pocítila úder. Zem pod ňou sa rozkolísala, rovnováha zlyhala. Leyla sa sústredila a pozrela mu do zostarnutej tváre. Pokúšala sa v nej čítať, nevidela však nič, len údiv. Klan švábov sa ľahostajne potuloval po dlážke. Leyla vrieskala dovedy, kým jej traja muži nepritisli hlavu na zem plnú pľuvancov, cigaretových ohorkov a vylúpaných šupiek zo slnečnicových semiačok. Šváby sa mihli tesne popri jej ústach. Leyla mala nechcenú česť stať sa prvou zatknutou ženou a dostala k tomu aj patričnú starostlivosť.

Príkaz na zatknutie samozvaných pretekárov mal signalizovať, že revolta, či už z nudy, alebo ako pokračovanie Arabskej jari, nemala zmysel. Deti zvyčajne na desať dní zatvorili, nezávisle od vplyvu, príjmu alebo príslušnosti k rodu. Počas zatknutia si komisár lámal hlavu nad tým, ako rozmazané decká naučiť lútosti – keď jediné hodnoty, ktoré pre ne ešte niečo znamenali, boli peniaze a moc. Desať dní bolo na nápravu pridlho a na prevýchovu prikrátko. Komisár si želal, aby sa späť vrátili tábory.

Leyla cítila, ako jej nadvihli nohy, a tak začala okolo seba celou silou kopať. Potom zachytila príval hlasov meniacich sa v hlasitosti a odtieni. Zatvorila oči a načúvala svojmu dychu, aby ho opäť mohla ovládať. Keď Leyla myslela na *Giselle*, všetko sa znovu vrátilo. Do nosa jej stúpala Jonounina vôňa, spomenula si na jej jemné chĺpky, do ktorých sa tak rada vnárala, na stehnách svetlé a na ohanbí jantárové. Z túžby po Jonouninom tele sa stala tupá bolesť. Na konci chodby

bolo počuť výkriky a Leyla sa opäť zasnivala do tanca víl, baletnou špičkou posledný raz pevne stúpila do kolofónie, pevne si pritiahla stuhy a vkročila na javisko Bolšého. Presne po tomto javisku celý život túžila, boli to tie dva metre rozdielu, neviditeľné pre diváka, ideálne pre klasický tanec.

Keď vstúpil do vypočúvacej miestnosti komisár, triaslo sa jej celé telo. Nevedela, kde sa nachádza, a prosila, aby otvorili okno. Hlavou jej v rýchlom zmätku dookola vírili baletné sekvencie, tváre, na ktoré už dávno zabudla. Tentoraz sa jej nepodarilo udržať si spomienku. Cez pery jej tiekli sliny a krv. Komisár očervenel, mal strach, že na Leylinej tvári zanechá stopy, jej otec mal predsa len styky. Hlasnejšie na ňu zvrieskol a prinútil sa prestať ju udierať. Napokon však ďalej pokračoval s čerstvou silou, fantázia ho nenechávala v štichu.

Leyla už viac nedokáže byť tým, čím bola kedysi. Baletrínou. Tak to chcela a rozhodla sa. Samozrejme, že rátala s bolesťami, tie problém nepredstavovali – Leyla bola na bolesť a hlad zvyknutá. Nepočítala však s tým, že jej balet bude chýbať. Nie ako človek, po ktorom túžite, ale ako droga, ktorú telu vezmú – a Leyla mala ukážkovú pamäťovú závislosť. Ak sa jej nejaký pohyb zvlášť vydaril, bola veľmi rada. Teraz jej však chýbalo víťazstvo nad vlastným telom. Pokúšala sa túžbu prekryť koksom alebo extázou, no nefungovalo to. Myslela si, že sa jej ulaví, že už viac nemusí tancovať – mala po krk ustavičných bolestí, preťaženia a únavy, zranení, tlaku konkurencie a permanentných intríg. Chcela pokoj, ale jej telo si na dennú tortúru zvyklo a chcelo jej stále viac. Leyla sa cítila cudzo vo vlastnom tele.

Potom dostala uterák a čisté šaty, prekvapivo to bolo tričko a nohavice, ktoré si pred dvomi mesiacmi nechala

v berlínskom byte. Pod prísnyim dohľadom dvoch policaj-
tiek zo seba pod sprchou drhla špinu. Napokon ju voviedli
do ďalšej miestnosti. Dve veľké zamrežované okná, opotre-
bované linoleum a – Altay.